

дотриманням правил щодо доброчесності працівників поліції [6]. Доброчесність на публічній службі, є принципом на якому ґрунтується діяльність Національної поліції України. Але в Законі України «Про Національну поліцію» про вимогу доброчесності в діяльності Національної поліції жодної згадки. В той час як доброчесність має бути обов'язковою законодавчою вимогою до цього органу, основою в діяльності Національної поліції України щодо запобігання та протидії корупції в Україні.

Незважаючи на значні зрушення, що стосуються антикорупційної реформи, існують певні прогалини в законодавстві, а системи й механізми запобігання корупції в діяльності органів Національної поліції України потребують вдосконалення.

Список використаних джерел

1. Расюк Е.В. Соціальна небезпека корупції та її наслідки для держави і суспільства Вісник Академії адвокатури України том 13 число 1(35). 2016. С. 107–110.

2. Нуланд В. Війна не виправдовує зволікання України з реформами Радіо «Свобода» URL: <http://www.radiosvoboda.org/content/article/27616318.html>.

3. Інформаційне агентство Interfax-Україна URL: <http://imorevox.org/>.

4. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 року № 1700-VII/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.

5. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 року № 580-VIII Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

6. Антикорупційна програма Національної поліції на 2019–2021 роки: Наказ Національної поліції України від 20.03.2019 року № 246 URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Natsionalna-politsiya-Ukrayiny-27.03.2019.pdf>.

Андрущенко Ігор Григорович,
професор кафедри економічної безпеки
та фінансових розслідувань Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук, доцент

ОКРЕМІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ КОРУПЦІЇ

Як свідчать окремі енциклопедичні словники, слово «корупція» походить від латинського «corruptio», що означає «псування», «розбещення», тобто може розумітися як розбещення окремих посадових осіб державного апарату, як соціальна корозія, що роз'їдає державну владу та суспільство у цілому.

Зауважимо, що як серед вітчизняних вчених-правознавців, так і серед практиків існують діаметрально протилежні підходи до змісту цієї категорії. Основні підходи до розуміння корупції можна звести до наступного:

- корупція розуміється як підкуп-продажність державних службовців;
- корупція розглядається як зловживання владою чи посадовим становищем, здійснене з певних особистих інтересів;
- корупцію розуміють як використання посадових повноважень, статусу посади, а також її авторитету для задоволення особистого інтересу або інтересів третіх осіб;
- корупція розглядається як елемент (ознака) організованої злочинності [1, с. 115].

В окремих міжнародних документах корупція трактується як сукупність трьох класифікаційних груп кримінальних діянь:

- крадіжка, розкрадання і присвоєння державної власності посадовими особами;
- зловживання службовим становищем для одержання невинуватених особистих вигод;
- конфлікт інтересів між громадським обов'язком і особистою користю.

В антикорупційному законодавстві більшості країн Європейського Союзу та США під поняттям «корупційні правопорушення» розуміються посадові правопорушення, і в першу чергу, неправомірна вигода, використання службового становища, зловживання владою, вимагання, крадіжки та шахрайство (Кримінальні кодекси Німеччини, Франції, Італії та США).

Зауважимо, що Україна стала на шлях побудови демократичних засад державності у країні. На сучасному етапі розвитку суспільних відносин Україна є країною з економікою перехідного типу. У зв'язку з чим, до передумов корупції у країнах перехідного типу варто відносити:

- відсутність стратегії формування нового суспільного ладу;
- недооцінка ролі державного регулювання у перетвореннях;
- наявність політичних сил, що прагнуть повернення до старого ладу;
- залишки роздутого старого державного апарату з необґрунтовано широкими повноваженнями;
- зміна форм власності та утворення корпоративних угруповань і кланів;
- прагнення всіх, навіть кримінальних структур, вирішити свої проблеми через державний апарат;
- масова зміна законодавчих та правових норм, послаблення контролю за їх виконанням;

– значне збільшення кількості майже не обізнаних з національним законодавством і правопорядком іноземних підприємців та інвесторів, які стали легкою здобиччю корупціонерів [2, с. 16].

На думку багатьох дослідників, які ґрунтовно займалися вивченням цього питання, корупція в Україні є надзвичайно поширеною. Таку оцінку рівню розповсюдження корупції в Україні дають і численні міжнародні організації та експерти.

Основою корупції є неформальна, або тіньова економіка. Вона дуже живуча, тому що її підтримують широкі верстви населення. Це своєрідний «народний бунт» проти держави, приватизованої олігархічними кланами. Зміниться вороже ставлення держави до своїх громадян, будуть позбавлені влади олігархічні клани – буде мінімізована неформальна економіка і подолана масова корупція. Вважається, що на сьогодні немає законодавчої бази для подолання впливу олігархічних кланів. Існує проблема дійсно справжньої та не декларативної боротьби із корупцією.

Очевидно, що боротьба з корупцією має складати пріоритетний напрям державної політики. Тут, доречно, згадати висловлювання Аристотеля, який стверджував, що «благо всюди та завжди залежить від дотримання двох умов:

- правильної постановки кінцевої мети будь-якої діяльності;
- вибору відповідних засобів, що ведуть до досягнення мети» [3, с. 352].

Корупція – інструмент перерозподілу національного багатства та формування прошарку нових власників. Дане явище неможливо перемогти лише одними адміністративно-правовими, та й взагалі, правовими методами. Для цього необхідно змінити зміст та характер самих суспільних відносин. Економічний і соціальний розвиток та стабільність політики і суспільних відносин, як і законодавство в цілому – ось ті головні чинники, які позитивно впливають на зменшення рівня корупції у суспільстві.

Список використаних джерел

1. Мельник М. І. Корупція: сутність, поняття, заходи протидії. Київ : 2009. – 272 с.
2. Адміністративна реформа в Україні: чи вдасться розірвати замкнене коло? Аналітична доповідь Українського центру економічних і політичних досліджень. Національна безпека і оборона. 2010. № 5. 27 с.
3. Аристотель. Політика. Соч. в 4-ох томах. М. : Мисль. 1975. 427 с.